

[Adolph Sørensen.]

forhindre det. Jeg har gang på gang oplevet, at sådanne forsamlinger, efter at der på helt objektiv vis har været indledt om lærlingelovens problemer og fundet en drøftelse sted, har tilkendegivet deres stilling til den obligatoriske dagskole, som jo er det punkt, der først og fremmest har været på dagsordenen i disse år. Jeg har imidlertid aldrig oplevet, at så meget som bare 5 pct. af forsamlingen er gået ind for dagskolen, men derimod ofte, at procenten har ligget fra 2 til 0, og mindre kan det dog ikke godt være. På et møde af lærere fra Sorø amt gik 1 af 62 ind for dagskolen. På et lignende møde i Randers amt med 150 deltagere var forholdet det samme og så fremdeles.

Jeg siger ikke dette som modstander af dagskolen som sådan, men fordi det er mig magtpåliggende at fastslå en kendsgerning, som jeg mener må tages med i overvejelserne, når den enkelte skal tage endelig stilling i vurderingen af, om det nu er klogt at indføre dagskolen ad anden vej end frivillighedens. Man må gøre sig klart, at modstanden særlig tager sigte på det forhold, at man nu ønsker at gøre dagskolen obligatorisk, uanset at det er foreslået gjort over en 8-årig periode, og er princippet først knæsat i en lov, så vil der simpelthen opstå en rivalisering og deraf følgende pression fra fagenes side, som vil gøre denne overgangsfrist så temmelig illusorisk.

Den højtærede minister fremhævede selv i sin fremsættelsestale, at hensynet til de store årgange betinger, at mesterlæresystemet bevares som basis for lærlingeuddannelsen. Herom er der almindelig enighed. Det er også kommet til udtryk fra den socialdemokratiske ordfører, og der er også almindelig enighed om, at mesterlæren giver den bedst mulige alsidige uddannelse. Det må altså stå enhver klart, at det gælder om ved den endelige udformning af loven ikke at indføre sådanne bestemmelser, som kan virke hemmende på lysten hos det store flertal af mestre med hensyn til at antage lærlinge, og her vil — med det in mente, som jeg har anført — en regel om obligatorisk dagskole utvivlsomt gøre skade.

Jeg er også enig med venstres ordfører, det ærede medlem hr. N. Chr. Christensen,

i, at man særlig bør erindre sig reaktionen i læremesterkredse på 1937-loven, ikke mindst med tanke på den nære forbindelse med de store årganges problem, hvis heldige løsning altså også efter den højtærede ministers mening i høj grad knytter sig til mesterlæren og dermed til dette at animere et stedse stigende antal nye mestre til at antage lærlinge og nuværende mestre til indenfor rammerne af det forsvarlige at beskæftige flere lærlinge, end de gør i øjeblikket. At det ikke er små tal, det drejer sig om, fremgår af den kendsgerning, at arbejdsmarkedskommissionen har anset det for nødvendigt, at lærlingeantallet sættes op med fra ca. 30 til 38 pct. Når man ved, at håndværket og industrien i øjeblikket beskæftiger 53 000 lærlinge, vil det alene heraf fremgå, at det er meget betydelige tal, der opereres med.

Jeg mener med det, jeg her har sagt, at have fastslået nødvendigheden af at tage hensyn til den stemning, der råder i vide mesterkredse. Konklusionen må være den, at man vælger en både-og-løsning fremfor en enten-eller-løsning. Det har været anført — også i dag — at fordelene ved dagskoleordningen er så iøjnefaldende, at de mere end opvejer alle de betænkeligheder, der ivoirigt måtte kunne næres. Særlig hævdes det, at eleverne vil være friskere og mere modtagelige i dagtimerne. Er det nu også så sikkert? Jeg er overbevist om, at der både i dagskolen og i aftenskolen altid vil findes flittige og mindre flittige, opmærksomme og uopmærksomme, gode og dårlige, dygtige og mindre dygtige elever.

Handelsskolernes og de tekniske skolers opgave er ivoirigt ikke den at uddanne professorer eller ingeniører eller arkitekter. Opgaven er den at bibringe lærlingene fornødne teoretiske og faglige færdigheder i et sådant omfang, at de er vel skikkede til at klare sig i deres fag, lære dem at forstå, læse og arbejde efter en tegning og i fornøden grad udvide deres kunskaber i de elementære skolefag, dansk og regning, og denne side af sagen er ikke den mindst vigtige. Man bør bare ikke forlange, at de i alle tilfælde skal gøre dette sidste i det omfang, som meget ofte vil være nødvendigt for at bøde på, at de unge i altfor høj grad